

Slovo k povzbuzení na neděli 16. srpna 2026, na **20. neděli v mezidobí – A**
Biblická čtení: Iz 56,1.6-7; Ž 67; Řím 11,13-15.29-32; Mt 15,21-25

Milé sestry, milí bratři,

souvislost mezi dnešním starozákonním a evangelijním čtením je poměrně výrazná:

V úryvku z proroka **Izaiáše** zaznělo **zaslíbení**, že až přijde Mesiáš a obnoví Boží vládu, budou na Boží horu proudit **nejen** spravedliví Izraelité, **ale i** bohabojní **pohané**, cizinci. I oni zakusí Boží radost, Hospodinův dům se stane domem modlitby **pro všechny** národy.

V **evangeliu** jsme slyšeli o Ježíšově zázraku uzdravení, ale **ne** nějaké dcery izraelské, nýbrž **dcery kananejské ženy**, tedy dcery pohané.

Pro starozákonní Izrael **nebylo** jasné, že **Hospodin** je Bohem **všech** národů, víra v to ve Starém Zákoně jen pomalu zrála. A ještě pomaleji se formulovala naděje, že konečná **spása** se může týkat i nežidů, pronárodů. Proto se spíše **nepočítalo**, že by Mesiáš přišel **pro všechny lidi** a že všichni lidé v mesiášském království budou mít stejná dědická práva.

Ale už během **Ježíšova pozemského života** se začíná **ukazovat**, že Kristus nepřišel jen pro židy, ale **i pro ostatní**, že zaslíbení Abrahámovi, že v jeho potomstvu dojdou požehnání všechny národy, tak opravdu platí.

To jsou ty momenty v **evangeliu**, kdy Kristus uzdravuje nejen dceru pohané Kananejky, ale třeba i služebníka římského setníka, kdy prochází Galileou pohanů, chválí milosrdného Samaritána, poukazuje na vdovu ze Sarepty, a tak podobně. A především **jak** o Velikonocích na sebe bere hříchy a slabosti **všech** lidí, jeho krev se prolévá **za všechny**, zvláště za mnohé, kteří ji přijmou.

Po Letnicích, kdy darem Ducha si všichni tajemně porozumí a apoštolové se rozeběhnou ke všem národům s radostnou zvěstí, a především svatý Pavel po Jeruzalémském koncilu otevře církev všem pohanům, (po Letnicích) se tento **univerzalismus** (řecky **katolicismus**) stane jednou ze základních **charakteristik** nejranějšího křesťanství: **Boží milost** je nabídnuta **všem** a **všichni** jsou voláni ke spáse. Neboť Kristus přišel **pro všechny**, ve svém lidství přijal všechny lidi všech dob, na kříži **za hříchy všech** zemřel. Všichni potřebují **spásu**, všichni jsou **zváni** do nebe. Není rozdílu.

To má svůj důvod: **Každý** člověk **člověkem bez rozdílu** skutečně **je**. Úplně všichni – muži i ženy, staří i mladí, mocní i nemocní, chytří i hloupí, hodní i zlí, věřící i nevěřící, křesťané i pohané, příslušníci různých národů, bílí i tmaví a tak dále – (všichni tito a mnozí další) jsou si **jako lidé rovni**.

Což pochopitelně **neznamená** nějakou **negaci** přirozených **rozdílů** mezi námi lidmi, ale znamená to naši bytostnou **rovnost**. Jsme stejní lidé. Proto **elitářství** jakéhokoli druhu, **eugenika**, rasová, sociální či intelektuální, jeden národ nad druhými vyvyšující **nacionalismus** či něco podobného **v křesťanství nemá mít místo**. Vůbec žádné. Stačí si přečíst Nový Zákon.

Že **všichni** lidé jsou **hodni** téže **úcty**, **péče** a **pozornosti**, neboť všichni žijí své lidské životy, mají své lidské světy, jsou pochopitelně **známé teze**. A asi mezi námi bude jen málokdo, kdo by je **teoreticky** chtěl popírat. Ale žít podle těchto tezí bezvýhradně **v každodenní** životní **praxi** už tak snadné a jasné bohužel není, anebo aspoň nemusí být.

Vždyť **i v nás** se možná někdy probudí, třeba jen implicitně, nějaký ten **jedovatý** pocit **nadřazenosti**, **elitářství**, anebo jen presumpce **většího práva**. Kupříkladu když jsme konfrontováni s různými **defekty a deviacemi** lidství, i třeba mravními, s **nedostatkem** něčeho, co k lidství patří. Anebo jen setkáme-li se s lidmi, kteří se zdají být **zbytečnými**, nevykonnými, sobeckými, zlými, nebo dokonce pro společnost **škodlivými**.

Tehdy **v někom** třeba i zarezonuje **otázka** vpravdě **raskolnikovská**, **zda život** nejen staré lichvářky, ale třeba nebezpečného psychopata, diktátora, zločince, anebo třeba jen nemohoucí či zcela dementní osoby, přestárlého člověka, či třeba život afrického podvyživeného dítěte, a tak dále, jsou opravdu **stejně hodnotné** jako životy nás a našich blízkých. Jeidnečně ve chvílích **vlastního ohrožení** se něco takového v nás může probudit...

Srdce i rozum **dobrého člověka** by se proti těmto tendencím mělo **vzepřít**. A říci si: Tito **všichni jsou lidé** hodní úcty jako já. Byť v nějaké krajní situaci pochopitelně třeba mezi starcem a dítětem přeci jen rozlišovat musíme, v prospěch dítěte, ale to nyní nechme stranou. Jen společenská definice člověka k vnímání hodnoty každého člověka však zpravidla **nestačí**. Jen lidské smýšlení definující člověka na základě jeho kvalit také ne. Vždycky v sobě ponesou potenciál, že nějak poškozený a znevýhodněný lidský život se do těchto kategorií **nevejde**. Mnohé filozofické směry, civilizovaný svět, ale i zdravý rozum a cit **sice** jasně říkají, že podstatná hodnota každého člověka vyvěrá z jeho člověčenství. Ale nakonec je to přeci jen **evangelium**, víra v Ježíšovo slova a jeho příklad, které to potvrdí: **Každý člověk bez rozdílu** je stvořen k Božímu obrazu a podobě, je přijat a vykoupěn Kristem, mají se na něm uskutečnit mesiánská zaslíbení, je pozván na horu Hospodinovu, do nebe, kde nikdo nebude cizincem, ale všichni budou doma.

To bychom si měli **vštípít** a v každodenní praxi si to stále **opakovat**. Navzdory vši teoretické známosti těchto tezí. Neboť **elitářství** různého ražení, přesvědčení o přednostním právu na život či na jeho kvality v nás lidech **jsou** bohužel opravdu celkem **zakořeněné**. Možná si to ani nepřiznáme či neuvědomujeme, ale tyto **jedovaté** podtóny se v nás rozeznávají, zvlášť dojde-li na nějaké to „**lámání chleba**“, metaforicky i doslovně.

Ale zastavme se krátce ještě nad jedním momentem dnešního evangelijního úryvku, a to nad **mlčením** a následnou **příkrostí** Kristovy odpovědi **kananejské ženě**: «Není správné vzít chléb dětem a hodit ho psíkům». V této formulaci patrně rezonuje ono **židovské přesvědčení**, že **jen oni** jsou privilegovanými Božími dětmi. **Proč** na to však Ježíš (přínejmenším v Matoušově podání) **dbá**, když to zároveň překonává, proč ženě a její dceři nepomůže hned, proč něco tak **tvrdého** říká zoufalé matce, je-li její dítě krutě posedlé?

Možná proto, **aby zkoušel** její víru. S boholidským vědomím, že ženina víra **obstojí** a zazáří jako krásný příklad všem ostatním, celému Izraeli. Je to sice výklad takřka prvoplánovitý, určitě zjednodušený, ale snad nějak správný, takové někdy prvoplánovité výklady bývají.

A je to dobře. Protože **i nám** se může stát, že **Kristus** někdy **mlčí**, neodpovídá na naše úpěnlivé volání, ani se neohlédne, zdá se, že reaguje tvrdě a odmítavě. I v našem případě však Pán ví, že **i naše víra může obstát**, proto i nás **zkouší**, jako zkoušel tu **kananejskou ženu**. Můžeme si ve zvuku dnešního evangelia v takových situacích říci...

Kéž by pak i naše víra – v Boha, Krista a smysl dobra – **obstála**. I kdyby naše konkrétní dobrá prosba nedošla zde na zemi vyslyšení a naše krutá bolest nepřebola.

Milé sestry, milí bratři, zkusme si z dnešního Božího slova opět něco **odnést**. Třeba připomenutí, že **jako lidé** jsme si všichni **rovni** a nikdo není rovnější a už vůbec ne nadřazenější, což nesmí zůstat jen teorií, ale musí se stát **konkrétní praxí**, má-li náš život být křesťanský. Anebo třeba jak **zkouška kananejské ženy** může být prototypem všech našich podobných **zkoušek**.